

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hónap - - - 1 kor. Egy hóra - 1 kor. 50 fill.
Negyedévre - - 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

A függetlenségi párt erkölcssei.

Debreczen, okt. 22.

A debreczeni függetlenségi pártban uralkodó erkölcsi állapotokról szerdai számunkban igyekeztünk hü képet festeni. Ez a munkánk nem volna teljes, ha nem világítanók meg azt a háttért, melyből a párt intéző bizottságának a polgármesteri székekkel szemben elfoglalt álláspontja kibontakozott.

A viszonyokat közelről nem ismerők előtt méltán különösnek tűnik fel, hogy az a függetlenségi párt keres most Kovács Józseffel szemben más polgármesterjelöltet, amely párt hívta őt el hat évvel ezelőtt tisztessé, nyugodt s jövedelmező foglalkozása mellől a polgármesteri székbe, amely pártnak polgármesterré választásáig elnöke volt, és hogy az ellenjelölt keresésében az a Márton Imre fáradozik már hónapok óta, aki annak idején legnyomatékosabban kívánta Kovács Józseftől, hogy a jelöltség elfogadásában reá nézve jelentkező nagy áldozatot a párt érdekében hozza meg; az a Márton Imre, akinek Kovács József helyet adott egy pártelnökségben, mint a debreceni református egyháznál viselt nyugodt és jövedelmező ügyészi állásában is.

A be nem avatottak önkénytelenül is ezt a kérdést kell hogy tegyék fel maguk elé ezeknek láttára: Talán a függetlenségi párt volt elnöke polgármesterségének hat éve alatt hűtlenné lett ahhoz a zászlóhoz, amely alatt évtizedeken át odaadással szolgált s amelyet mint pártelnök magasan lobogtatva városunkban győzelemre vitt? Avagy talán ereje hiányzik annak a nagy feladatnak elvégzésére, ami a polgármesteri állással egy ilyen nagy városban összekötve van?

S erre a két kérdésre igyekszik magának a feleletet megszerezni.

Tényleg ez a kettős kérdés képezi a dolognak a tengelyét s az erre nyerendő felelet dönti azt el, hogy a függetlenségi párt részéről a fent vázolt eljárás vajjon méltányos, igazságos, jogos és erkölcsös-e, a város

közérdekéből pedig szükséges-e? Mi az adott viszonyok és körülmények alapos ismerete mellett a feltett kérdésre nyugodt lelkiismerettel csak „nem“-mel felelhetünk.

Ami a kérdésnek a politikai pártállásra vonatkozó részét illeti, ebben az irányban minden elfogulatlan ember, aki Kovács Józsefet ismeri, megerősíti bizonyára azt az állításunkat, hogy ő sohasem a hangzatos jelszavaknak, hanem a zajtalan, kitartó munkának az embere volt. Nem abban látta pártelnöki kötelességeinek foglalatát, hogy csengő-bongó frázisokkal ékes dikciókban legalább hetenként egyszer megmentse a hazát; sőt azt sem hangoztatta uton-utfélen, hogy szívének leghőbb vágya e hon önállósága, függetlensége. Amikor a zászló alá állott s annak szolgálatára esküdt, — attól az időponttól kezdve dolgozott a zászlóra felirt elv győzelméért úgy magán, mint közéleti szereplése közben zajtalanul, de kitartóan. Így van ez ma is Kovács József ma is erősebben és több elhatározottsággal áll a függetlenségi zászló alatt, mint sokan mások, akik pártvacsorákon, lakodalmi vendégségek és más lakomákon naponként esküsznek örök hűséget a zászlónak s mindazokat, akik ezt velük nem csinálják végig, hazaáruló darabontoknak stigmatizálják.

Mi hát az oka, hogy a függetlenségi párt hivatalos képvisellete frontot formált Kovács József polgármester megválasztása ellen? Az, hogy Kovács József mint polgármester önállóságát megőrizte Márton Imrével, a függetlenségi párt ez időszerinti elnökével szemben s nem tűrte, nem engedte, hogy a városi ügyek intézésére Márton Imre elhatározó befolyást szerezzen és gyakoroljon. Ez az ő bűne a helybeli függetlenségi párt hivatalos képviselétének szemében.

Nem akarunk e cikk keretében a Márton Imre törekvésének, működésének méltatásával foglalkozni, mert hiszen ezek külön cikksorozatra való anyagot képeznek, de közismert s

esküdtbírói ítéletekkel is megállapított egyes tényei után azt hisszük: joggal állapíthatjuk meg, hogy Kovács Józsefnek e város elismerésére méltó egyik legnagyobb érdeme az, hogy Márton Imre kártékony befolyását a közügyek intézése körül érvényesülni töle telhetőleg nem engedte.

Ilyen körülmények közt a függetlenségi párt, mint olyannak részéről nem csak indokoltnak nem tartjuk, hogy Kovács Józsefet elejtette, de nem habozunk kimondani, hogy ez az eljárása erkölcsi szempontból is kifogás alá esik.

Jön ezután a kérdésnek második része s az erre adandó felelet.

Aki elfogulatlanul, tárgyilagosan bírál, annak nem szabad tagadni, hogy a lefolyt hat év alatt Debreczen város nemcsak vissza nem esett, vagy meg nem állt fejlődésében, hanem több is történt a város fejlesztése körül, mint előbb aránylag ugyanennyi idő alatt.

Tető alá jutott a város-rendezési terv és szabályzat; megalkottatott a csatornázási és vízvezetési szabályzat s a vízvezeték kiépítése megkezdett, — a csatornahálózat kiépítésére a pályázati tervek és feltételek kormányhatósági jóváhagyás alatt állanak.

Csak ezek epochális eseményt képeznek Debreczen sz. kir. város életében, amelyeknek hatása, városunk fejlődését tekintve, kiszámíthatatlan. Mennyi vért izzadt az a polgármester és tanács, a mig Márton Imre akadékoskodó, kákán is görcsöt kereső, Pató Pál-féle városi politikája mellett ezeket a dolgokat idáig tudta fejleszteni!

Ez alatt az idő alatt rendeztetett a felekezetek egyházi és iskolai segélye, — ez alatt építettünk 10 tanügyi iskolát az állam hathatós támogatásának megszerzésével; jövő tavasszal, vagy talán még ez őszön, épülni kezd városunkban a fémipari szakiskola, amely páratlanul álland Magyarországon. Biztosítottunk látszik Debreczen részére a harmadik egyetem.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánszavatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4 — korona

Kiépült s üzembe helyezett a villamosmű, — a debreczen—h.—sámsóni vasút, melynek Nyirbátorig leendő kiépítése a jövő évben már megtörténik, stb. stb.

Ezeket a fontosabb intézményeket, amelyek mind arra hivatják, hogy a város közönségének szellemi és anyagi fejlődését hathatósan emeljék, — csak példaképpen említettük fel.

Már ezek maguk is fényes bizonyítékot képeznek abban az irányban, hogy Kovács József polgármester megértette hivatását s hogy azt eredményel is tölti be. Hogy a becsületesség és szorgalomnak mintaképe, azt ellenségei sem tagadhatják meg tőle.

Mindezek arra a reményre és várakozásra jogosítanak bennünket, hogy — ha újra megválasztatik — a következő hat év alatt működése még eredményesebb lesz. Mert egyfelől, a mai körülményekből következőleg, a városi közigazgatás megszabadul attól a lidércnyomástól, amit Márton Imre és klikkje gyakorolt rá az utóbbi években, másfelől pedig Kovács József is beleélte magát e küzdelmes hat év alatt a közigazgatás szellemébe, ami az előbbi foglalkozásától tagadhatatlanul elütő és új irányt képez.

Példa áll előttünk egyik volt főispánunk személyében, aki kiváló, jeles bírósági volt, de a közigazgatás terén való próbálkozása egyáltalán nem volt szerencsés. Most van egy polgármesterünk, aki megismerte a város ügyeit, ennek szükségleteit s haladásának feltételeit. Ezeket az ismereteket becsüljük meg.

Minket senkisé nem gyanúsíthat, hogy elfogultak vagyunk Kovács József személye iránt, mert hiszen köztudomású, hogy egy-két évvel ezelőtt sok összejövetelünk volt vele. Most azonban nem a mi személyes ügyünkről, hanem városunk közérdekeről, még pedig nagyon is fontos közérdekeről van szó,

Az első felolvasó-est.

Teljesen beállott ime a saison: megkezdődtek a felolvasó esték is. Valóban hézagossá válnék már társadalmi és esztétikai életünk, ha ezek a barátságos, otthonos, mindenkor előkelő színvonalú esték megszűnnének. De nem szűnnek meg. Immár a hatodik év folyton emelkedő sikere igazolja az alapítónak, boldogult Wolafka Nándor dr. püspöknek eszméjét. A lelkes rendező-bizottság pedig avatott kezekkel fáradozik azon, hogy mindig magasabbra, magasabbra törjön.

Ezt a nagyszerű emelkedést mutatta a tegnapi este is. Akik olyan szerencséssek voltak, hogy jegyeket kaphattak: bizonyosan emlékezni fognak arra a nagy gyönyörűségre, amelyben ez estén részük volt. Pedig zsufoltan tele volt a rom. kath. főgymnázium diszterme a legintelligensebb közönséggel s társadalmunk legkimagaslóbb alakjait is ott látuk.

A műsor első pontja Jászai Rezső dr. főgymn. igazgató, rendező-bizottsági elnök megnyitója volt. A nála megszokott elcquentiával, lebilincselő előadással fejtegette a felolvasó esték kulturális és hu-

sennek tárgyalásánál el kell némulni a személyes érzelmeknek s az egyéni érdekeknek.

A hadsereg kritikája.

Hoffmann altábornagy a szerb helyzetről.

A delegáció teljes ülése.

A magyar delegáció mai plenáris ülésén tárgyalta a közös hadügyi költségvetést. A vitának különös érdekességet adott, hogy Hoffmann Hugó altábornagy, a hadügyminiszter képviselője, két ízben is nyilatkozott a szerb mozgalomról. Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

A szerb mozgalom.

A magyar delegáció ülésén Zichy Tivadar gróf elnökölt.

A napirend előtt Babics Gyalszky Lyuba a horvátországi szerb hajszaró. interpellálta meg a belügyminisztert, mert szerinte a följelentések a katonai körök akcióival hozhatók összeköttetésbe. Allitól Nasztisot és Forner kapitányt a vezérkar tagja támogatja.

Hoffmann Hugó altábornagy: A hadvezetőségnek van a szerb mozgalomról tudomása, mert a hadügyi kormány nagy figyelemmel kíséri az egész sajtót, hogy tudja, mi történik politikai tekintetben. Hogy azonban mit irjanak az egyes hírlapírók, ezt nem befolyásolhatja a hadügyminiszter. Az egész délvidéki mozgalom bűnügyi következtéseket von maga után, amelyekre szintén nem gyakorolhatnak befolyást a katonai hatóságok. Tagadja, hogy a katonai hatóságok befolyanak a mozgalomba. Még a boszniai 15. hadtestnek sem volt abban része, pedig annak politikai hatásköre is van. A tisztek magánténykedését nem kísérhetjük tüzetes figyelemmel. Ha Forner kapitány tényleg befolyt az ügyekbe, elfogok ellene járni.

A bizottság a választ tudomásul vette.

A hadsereg fejlesztése.

Okolicsányi László: Elfogadásra

mánus céljait; a humor varázsos páloikáját forgatva csitította azoknak elégedetlenségét, akik vagy semmilyen helyet nem kaphattak, vagy nem kedvökrevalót. Zajos taps zúgott föl a szép megnyitóra.

A Svetits-intézet tanítónőképzőjének énekkara adott elő ezután két dalt s kivált Möhring „Az éjhez” című kompozíciójával oly hatást értek el, hogy a remekül sikerült előadást meg kellett ismételnük. Kivált tiszta hangvételökkel s remek színezésükkel, például a csodásan tömör pianissimókkal valósággal frenetikus tappra ragadták a közönséget.

Szell Kálmán dr. „Amorette” című legújabb szerzeményét játszotta zongorán; a kitűnően képzett és költői vénájú szerző és interpretátor teljes harmoniában egyesül ebben a jeles muzsikuskunkban. Ez a szerzeménye is érzelmes, friss, melodikus, s ezek mellett — kivált a második tételben és a végében — a nagy tudásra valló kidolgozás megkapóan gyönyörködtet. Ő is zajos tapsokat aratott.

„Az esztétikai eletről” címen Husz Lajos olvasott föl egy kis félórás tartó tanulmányt. A régebbi korok esztétikai életének mozgatói eszméire inkább csak

ajánlja a költségvetést. A hadsereg fejlesztése elől a magyar nemzet nem zárkozhatik el. A parlamenti többséget folyton gonosz váddal illetik. A többség kész a hadsereg részére áldozatokra, ha meggyőződik arról, hogy a hadsereg a magyar államiság védelmére szolgál. A hadsereg mostani állapotában valóságos anakronizmus. A nemzeti érzés s a dinasztiahoz való hűség egyaránt követelik a hadseregnek nemzeti irányban való reformját.

Légihajók, repülőgépek.

Szemere Miklós: A kormányozható léghajóról és repülő gépekről szól. Nagyon hibáztatja, hogy a hadügyi kormány költségelbirányzatában a kormányozható hadi léghajóról nincs szó. Az nem kielégítő, hogy a közös hadügyi kormány lelkes bizalommal áldozatkészségre számít. Ott vagyunk megint, hogy a nagyhatalmaktól az újítások terén elmaradtunk. Emlékeztet arra, hogy 1866-ban sem volt hátultöltők, pedig Gablenc nagyon sürgette. De nem folytatja, sapienti sat.

Szabó István: Feltűnőnek tartja, hogy míg Németországban és Franciaországban évek óta a hegyesformájú gyalogsági lövedékek vannak használatban, melyeknek kezdő sebessége 860 méter, nálunk a 640 méteres kezdő sebességű lövedékeket használnak. Pedig itt költségkülömbőség sincs. Főlötségeknek tartja a dobosokat s ezzel egyszerre 2000 emberrel több gyalogos katona kerülne a harcra. Kérde, hogy miért nincs minden gyalogosnak árája, hogy fedezeteket kerithessenek. A műszaki csapatok kiképzése ellen kifogása van. Az aratási szabadságra jogosító bizotványnak ingyenesnek kell lennie. A költségvetést elfogadja.

A magyar családok érdeke.

Bakonyi Samu: A dinasztia és a két állam biztonságát a nemzeti követelések teljesítésében kell keresni. Ráut az osztrák delegáció ugratására. Mielőtt a nagy katonai kérdések elintézését nyernék, a mentességi tartalekba tartozók kiképzése ellen kifogása van. Az aratási szabadságra jogosító bizotványnak ingyenesnek kell lennie. A költségvetést elfogadja.

A osuha és a hadsereg.

Molnár János: A legénységet úgy kell nevelni, hogy a szocializmus nemzet-

utalván: megmagyarázta, hogy miképen élhet mindenki, mai napság is, munkában és pihenésben és szórakozásban egyaránt esztétikailag. A halgatóság mindvégig figyelemmel követte az érdekes fejtegetéseket s végül ösztönösen megtapsolta.

Elragadóan szép programmpont következett ezután. Gyöngyi Jolán, szintársulatunknak ez a kedves művésznője énekelt három nagyértékű számot; a két elsőben Mártonfalvy György kísérte zongorán discretio mellett is kitűnő színezéssel, a harmadiknak zongora-kíséretét is maga játszotta az éneklő művésznő. Hamarosan az ember azt sem tudja: mit dicsérjen e számokban. A válasziást-e, mert nemes izlésre, komoly, öntudatos ambícióra valló? Vagy a megnyerő, bájos megjelenést?

Vagy azt az ezüstösen csengő, mindenütt egyenletesen iskolázott édes hangot-e? Azt a remek vocalisatiót, melyet főleg női énekben csak ritkán élvezhetünk? A művészi előadást, mely a háromféle műben egyaránt stilszerűt s művészi tudott produkálni? Annyi bizonyos, hogy az az egész intelligens közönség elfelejtett elemezni, csak tapsolt szünetlenül elragad-

dsereg fej-
t nem zár-
bbséget foly-
többség kösz-
ra, ha meg-
reg a ma-
lgál. A had-
lóságos ana-
s a dinasz-
követelik a
való re-

pek.

ormányozható
l szól. Na-
ügyi kormány
ormányozható
Az nem ki-
yi kormány
sszűsre szá-
ogy a nagy-
elmaradtunk.
ban sem volt
nagyon sür-
ienti sat.
nőnek tartja,
és Franciaor-
formájú gy-
használatban,
ge 860 mé-
ezdő sebességű
iz itt költség-
esseknek tartja
re 2000 em-
na kerülne a
miért nincs min-
gy fedezeteket
sszapatok kiké-
z aratási sza-
nak ingyenes
etést elfogadja.

érdeke.

inasztia és a
mzeti követelé-
sni. Ráa utat az
ara. Mielőtt a
ntézést nyerne,
rtozás kérdését
ddani, hogy a
k ne veszítsék

dsereg.

gényiséget ugy
ilizmus nemzet-

hogy miképen
g is, munkában
zásban egyaránt
óság mindvégig
rdekes fejtegeté-
gtapsolta.

rogrammpont kö-
i Jolán, szintár-
művésznője éne-
ámot; a két el-
gy kísérté zón-
kitűnő színezés-
ngora-kisérletét is
ő művésznő. Ha
sem tudja: mit
A választást-e,
moly, öntudatos
megnyerő, bájos

en csengő, min-
ázott édes han-
alisatiót, melyet
ritkán élvezhe-
st, mely a három-
szerűt s művészt
yi bizonyos, hogy
özönység eletezett
inellenül elragad-

közi és vállaltalan tévtarai ne lehessenek reá hatással. A ha onikus legénység vallásos nevelése dolgában intéz kérdéseket a hadügyminiszterhez. Reméli, hogy nem kap tőle olyan brűszk választ, mint annak idején Fejérvárytól, aki azt mondta neki, hogy a hadsereg nem akar kapucinusokat nevelni. (Derűltsg.)

Hellebront Géza: Míg a nemzeti követelések teljesületlenek, addig a magyar nemzet a hadsereget újabb áldozatokkal nem hozhat. Kérdést intéz a hadügyminiszterhez, hogy a nyugdíjak tekintetében történik-e méltányos reform?

Tomiics György: Kérdi a hadügyminisztert, mikor kezdenek komolyan hozzá a líka-dalmáciai vasut építéséhez.

Tuskán György és Babits Gyula horvátul beszélnek.

Szentiványi Árpád a hadügyi költségvetésre nézve nem a delegációt, hanem az országgyűlést tartja illetékesnek. De megszavazza a költségvetést, mert úgy látja, hogy a hadügyminiszter nem közönyös a magyar törekvések iránt.

Ujból a szerbek.

Zichy Miklós gróf a balkáni nyugtalanító hírek miatt interpellálja a hadügyminisztert.

Hoffmann Hugó altábornagy kijelenti, hogy a hadsereg csapatainak megbízhatósága kifogástalan. Ha a csapatok megerősítésére lesz szükség, az a törvények teljes respektálásával fog történni.

Többek felszólalása után az ülés délután 2 órakor véget ért. A költségve és tárgyalását holnap délután 4 órakor folytatják.

Megint a nagyerdei védőszalag.

A nyirbátori vasut és a villamos.

A jogügyi bizottság üléséből.

A jogügyi bizottság mai ülésén újra szóba került a Debreczen—sámsóni vasut nagyerdei védvonalának ügye. A részvénytársaság és a város közt már létrejött a szerződés, amelyet ma bemutatnak a jogügyi bizottságnak. A bizottság elfogadja a szerződést.

tatásában, amit aztán a művésznő egy szép költeménynek nemes izléssel való elszavazásával hálált meg.

Nagy derűtséget szerzett aztán a hallgatóságnak **Mihalovics Jenőnek** „A hazugság” c. pompás humorral megírt „értekezés”, melyet **Than Gyula** olvasott föl az 6. előrangú pontirozásával. A szellemes munka minduntalan hangos kacagást váltott ki a közönség szívéből, komoly vonatkozásaival pedig kit-kit a társadalom sok fonákágáról való gonggolkodásra készítetett. Hatalmas taps honorálta a szerzőt és felolvasót is.

Végül **Magyar Imre** és zenekara lépett a pódiumra és három darabot játszott. A „Bohének” részletében a zenekar művészi fegyelmezettségét csodáltuk; a Hoffmann meséiből vett gordonka-szólo pedig, amelyet **Magyar Gyula** adott elő, a teljes technikai készségen túl meleg, szívbőljött hangjaival ejtette meg a szíveket. Utoljára magyar népdalokat játszottak „a kis primás” vezetésével, kinek ujjei alól már is gyönyörűen peregnek elő a magyar érzést zengő hangok.

Az este valamivel 7 óra után ért véget.

Hosszu vitára adott alkalmat a Debreczen—nyirbátori vasut részvénytársaság azon kérelme, hogy az Ispotálylaponon végállomást építésének céljaira területet adjon a részvénytársaságnak a város. — Több bizottsági tag összeakarta kötni a területadás ügyét a helyi vasutnak villamosossá való átalakításával, de a bizottság többsége mellőzte a két dolog összekapcsolását.

Tudósításunk itt következik:

Nem sokkal 3 óra után nyitotta meg az ülést **Vécsey Imre** elnök. Bejelentette, hogy a felügyelő bizottság, bár szeptember 15-én kezeihez kapta a költségvetést, még nem nyújtotta be a jelentését.

Márk Endre indítványozza, hogy ha ma délután sem adja be a bizottságnak a felügyelő bizottság a jelentését, a jogügyi bizottságot ez ne alterálja abban, hogy még ma hozzákezdjen a költségvetés tárgyalásához. A bizottság hozzájárul az indítványhoz.

Ezután **Vargha Károly** tb. tanácsnok előterjeszti a város és a Debreczen—sámsóni vasut között a nagyerdei védőszalagra vonatkozólag létrejött szerződést, melynek legfőbb pontja az, hogy a város a vasutestől csak 10—10 méterre köteles a fákat kivágnatni, tehát nem 20 méterre, mint ahogy a társaság előbb követelte.

Magoss György szívesebben menne abba bele, hogy 20 méteres védőszalagot csináljanak, ugyanis csak az egyik oldalon kellene kivágnatni a fákat és ekkor az egész felelősség a vasut-társaságé, míg ha csak 10 méteres védőszalagot létesítenek, minden felelősség a város nyakába szakad.

Márk Endre nem szívesen látja az erődnek ily nagy területen való kipusztítását.

A bizottság szavazással úgy dönt, hogy elfogadásra fogja ajánlani a szerződést a közgyűlésnek.

Az előadó ezután előterjeszti a helyi vasut részvénytársaság azon kérelmét, hogy a Debreczen—Hámson—nyirbátori vasut végállomásának céljaira az Ispotálylaponon 4 hold 333 négyszögöl területet adjon a város, négyszögölenként 8 koronáért, amit törzsrészvényekkel egyenlíti ki.

Fejér Ferencz dr. kijelenti, hogy semmi igyekezetet sem lát a részvénytársaság részéről arra, hogy helyi közlekedésével kielégítse a közönség igényeit.

Addig ne hozzon a város újabb áldozatokat ennek a részvénytársaságnak az érdekében, amíg a részvénytársaság hajlandóságot nem mutat rekompenzációra, tudniillik a kisvasutnak villamosvasutá való átalakítására.

Márk Endre is össze szeretné kötni a két dolgot.

Addig vegyék le a dolgot a napirendről.

Fejér Ferencz dr. javasolja, hogy a villamosvasut ügyével kapcsolatban és csak akkor tárgyaljon a város a kérdésben, mikor a nyirbátori vasut kiépítése megindul. **Magoss György** dr. szerint nem lehet a két dolgot, a végállomás és a villamosvasut ügyét összekötni. A helyi vasut és a nyirbátori vasut részvénytársaság két külön jogi személy. Javasolja, hogy halasszák el a tárgyban való döntést addig, amíg a nyirbátori vasut ügye perfektuálva lesz és ne kössék össze a két dolgot a villamosvasut ügyével.

A bizottság **Magoss György** dr. javaslatát fogadta el.

Kardosékat felmentették.

Nem csaltak csak sefteltek.

Ezen alapul az ítélet.

Tizenkét napig tartó tárgyalás után ma hirdette ki a budapesti törvényszék **Kardos Árpád**, **Géza**, **Lipót**, **Zoltán** és **Dezső** bűnügyében a törvényszék ítéletét, amely a vádlottakat úgy a csalá-, mint a hűtlen kezelés vádjára alól felmenti.

Az ítélethirdeté-ről budapesti tudósítónk ezeket táviratozza:

Az ítéletet **Tholt** dr. tanácselnök feltekinde olvasta föl igen nagy közönség előtt. A vádlottak állva hallgatták végig az ítéletet, amely megszabadította őket a fogáság szenvedéseitől. A rendelkező rész után a rendkívül hosszú indokolás következett, amelynek felolvasása csaknem egy óra hosszáig tartott. Az indokolás lényeges pontjai ezek:

A bíróság elfogadta az ügyészi vádkiindulási pontját s ennek értelmében nem teljesítette ezzel a bűnügyi eljárással a csődeljárásból következő esetleges hamisbukás vádját. A Btkv. 381. szakaszának 2. pontját nem alkalmazhatta a bíróság, mert **Kardos Árpád** az alapításnál nem mint megbízott, hanem mint alapítótag működött. **Vécseyék** pedig, mint velük egyenjogú és egyenlő hatáskörű alapítótársak ellen tettek följelentést. Hogy **Kardosék** az alapítás idején vagyonaikra vonatkozólag nyilatkozatot tettek volna, mely alkalmas lett volna **Vécseyék** megtévesztésére, *nincsen bebizonyítva*. Nincsen bizonyíték arra sem, hogy **Kardoséknak** jogtalan hasznuk volt az alapításból, mert az alapítási összeg hiánytalanul befolyt a takarékpénztárba. *Nem okoztak Kardosék szándékosan kárt*, mert a pénztintézet másfél évig jól ment, s hogy azután mégis beállott a vagyoni bukás, azt a rosszul sikerült üzletek okozták. A károsodási szándék fel sem tételezhető, mert **Kardosék** nem akarhatták, hogy az a részvénytársaság megbukjék, amely nekik bnsás jövedelmet és állást biztosított. Az sem bizonyosodott be, hogy az 18,000 koronás betét fiktív lett volna.

Végül az ítélet elrendeli **Kardos Árpád** és **Géza** azonnal való szabadlábra helyezését és kimondja, hogy a felmerült költségek az állankincstárt terhelik.

Rablótámadás a Petőfi-téren.

Félholtra vert iparos.

Megugrottak a merénylők.

Debreczenben, a Petőfi-téren mára viradó éjszaka rablótámadás történt. Egy iparossegédet megtámadtak és megverték ismeretlen utonállók, akik után most a rendőrség nyomoz. Az eset részletei ezek: Mára virradó éjjel egyik Petőfi-téri vendéglőben nagy mulatság volt. Több iparos és kereskedő dorbézolt ott, akik között később szeszszólalkozás keletkezett. A megtámadott iparossegéi **Skutléri Lejos**

e civakodás elől akart menekülni s a vendéglő egyik hátsó ajtaján az utcára hatolt ki. Alig hogy kilépett a Petőfi-térre, négy munkásruhába öltözött ember megtámadta. kalapját, kabátját elvette, azután több ütéssel a földre terítette.

Skutléri Lajos részint ijedségében, részint az ütésektől elszédülve eszméletlenül rogyott össze és terült el a földön. Ily állapotban talált rá egyik barátja, aki aztán kocsira ültette, hazavitte és jelentést tett az esetről a rendőrségnek. — A büntügyi osztály elrendelte a vizsgálatot, de a tetteseket eddig nem sikerült elfogni.

A pótdó egyre apad.

A költségvetés mérlege.

16—18% lesz a pótdó.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta a felügyelő bizottságnak a költségvetésre tett megjegyzéseit. — A tárgyalás során a bizottság a költségvetés mérlegét mintegy 20 ezer koronával megjavította, úgy hogy ennek folytán a pótdó még a főszámvevő által előirányzott 18 és fél százaléknál is kevesebb lesz, tehát a fizetésrendezés folytán egyáltalán nem fog emelkedni a pótdó, mert a költségvetés mérlege nagy javulást mutat, úgy hogy a mai számítás szerint a pótdó 16—18 százalék közt fog ingadozni.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Mielőtt a bizottság a költségvetés tárgyalására tért volna át, felolvasta a felügyelő bizottság jelentését. A felügyelő bizottság első kifogása az volt, hogy a 108 ezer korona pénztári maradványt felvette a főszámvevő a költségvetésbe.

Roncsik Lajos főszámvevő, a kifogásra felelve, elmondja, hogy a miniszter követelte a pénztári maradványok teljes összegében való feltüntetését és az 1886. év 22. cikk. elrendeli a pénztári maradványok a bevételekhez való sorozását. Erősen bizik abban, hogy az 1908. évben is lesz ilyen pénztári maradvány.

Poroszlav László kijelenti, hogy ő, mint a felügyelő-bizottság egyik tagja egy véleményben volt Roncsik Lajos főszámvevővel, mert a főszámvevő törvényes alapon állt.

Ifj. Schvarcz Vilmos kijelenti, hogy mint a felügyelő-bizottság tagja, ő is helyesli a főszámvevő intézkedését.

Márton Imre szerint a 108 ezer korona pénztári maradvány a nagyközsönből felvett 500 ezer koronából való.

Roncsik Lajos: A nagyközsönset félrevezetni nem szabad. Kijelenti, hogy a kérdéses 108 ezer koronában egy fillér sincs a nagyközsönből, mert az 500 ezer korona betéti könyvekben van és szabályszerűleg kamatozik.

Elnök szavazásra tette fel a kérdést, mire a bizottság nagy szótöbbséggel a költségvetés 108 ezer koronás tételét meghagyni javasolja.

Ezután a felügyelő bizottság további megjegyzéseit tárgyalta a bizottság. A bevételi tételekben igen kedvező növekedés mutatkozik. A felügyelő bizottság ugyanis 40 ezer koronával emelte a bevételeket és csökkentette 5 ezer koronával, tehát a bevételi tételek végeredményekben 35 ezer koronával emelkednek.

A kiadási tételek között szintén javult a bizottság emelkedést és csökkentést is. Márton Imre 14 ezer korona kiadási emelést javasol az erdősítés tételénél.

A bizottság egyhangulag elvetette a javaslatot. Végeredményben a költségvetés mérlege több mint 20 ezer korona javulást mutat, ami több mint 2 százalék pótdócsökkenést jelent.

A bizottság a legközelebbi ülésén részletes tárgyalás alá veszi a költségvetést.

Egy színésznő tragédiája.

Tilos műtét áldozata lett.

A szép Szluháiné beavatéka.

A fővárosban a legújabb operációk más néven általánosan követelték egy fiatal urilány életét. Mint budapesti tudósítónk közli, a *Nap* című napilap jelentése szerint Borostyán Sári, magyar Színház kedvelt és ünnepezt művésznője a legújabb áldozat, akinek életét egy tilos műtét okozta.

A huszonnégy éves művésznő négy nappal eltávozott Dohány lakásáról, ahol egy műtétben működő orvosnőhöz ment, akinél két napot töltött. Borostyán Sári tegnap délután kocsin hazamegy, sápadt színe feltűnő lakásadónőjének, aki előtt a színésznő fejfájásról gyengeségről panaszkodott. Estefelé a kocsira súlyosodott az értelem, hogy lakásadónője tanácsára be akart menni a Rókus-hegyre Kocsira ült, de még mielőtt a kocsiba beülne, utközben meghalt. A halál okaként hashártyagyulladás jelentettek be, de a rendőrség mégis folyamatba tette a büntügyi nyomozást a haláleset miatt.

*

Érdekes véletlen, hogy ugyancsak ma váratlan bonyodalom támadt a szintén tiltott műtét következtében elhunyt Szluháiné Pálné hagyatéki ügyében. Szluháiné két gyermekére hagyta végrendeletében nagy vagyonát, azzal a kikötéssel, hogy a kamatok felét az ő édesanyja a gyermekek neveltetésére fordítsa. Most jelentkezett a halott asszony elvált férje, aki magának követeli a neveltetés jogát. — Szluháiné anyja erre hirtelen fölmondta nagy lakását és ismeretlen helyre távozott a fővárosból. Szluhá Pál most bírói uton igyekszik jogaihoz jutni.

Boka Károly emléke.

Diszeloadás a debreczeni színházban.

A hangverseny műsora.

Az a hangverseny, amelyet a Boka Károly híres cigányprimás születésének százados évfordulójára rendez a debreczeni *Csokonai-kör*, már minden pontjában meg van állapítva.

A programból felemlítjük Dóczy József felolvasását, amelyben méltatni fogja Boka Károlyt mint zeneszerzőt és mint zenészt, továbbá Zilahyné Singhoffer Vilma énekszámát és a Cigánybáró első felvonását, amelyben a színház legjobbjai fogják közreműködni. A hangversenynek legérdekesebb része lesz azonban a helybeli összes cigányzenekaroknak együttes fellépése, amelyek a

Hymnuson és Rákóczi-indulón kívül el fogják játszani az öreg Bokának leghíresebb szerzeményeit és nótáit a jelesebb primások vezetése alatt; egyik helybeli primás pedig a *Boka kesergőjét* játszsza.

A hangverseny iránt, amely különben e hó 30-án a színházban fog végbemenni mint *béreltszünetes diszeloadás*, de rendes helyarákkal, általános érdeklődés mutatkozik, annyival inkább, mert a *tiszta jövedelem Boka Károly sírmlékének fentartására* és részben a cigányzenekarok segítő egyesületének javára van szánva.

A debrecenitanyák rémei.

Suhanok rablósözöttekete.

Az áruló ezüstóra.

A debrecenitanyák között pár hét óta egy csupa 14—15 éves suhanokból álló betörő banda fosztogatta a házakat. A tolvaj fiúk garázdálkodására azonban ma délelőtt rájött a debreczeni csendőrség és a banda tagjai közül hármat elfogott, a többi után pedig erősen nyomoz.

A suhanok az ondódi földek között kezdték meg tolvajmunkájukat. Éjjeli szállításra a tanyák között található boglyákban húzódtak meg, nappal pedig, amikor a tanyaiak bent a városban tartózkodtak, betörték a lakásokba és az ott található élelmiszereket és egyéb értékes tárgyakat összelopdosták.

Az egyik tanya feltörése után a garázda suhanok menekülni akartak s egyik országúti szekérre kérezték fel. A kocsisnak odaadták a lopott holmiból egy ezüst órát, aki aztán az óra átvétele után közévgott a lovaknak és a futat a farkánál hagyta.

A kocsisnak utközben az a gyanuja támadt, hogy ezt az órát a fiúk lophatták, amiért átszolgáltatta az órát a csendőrségnek. Ezen a nyomon aztán megindult a büntügyi eljárás, amelynek az lett az eredménye, hogy a betörő banda tagjai közül, Szabó Ferenc, Szabó András és Suba Péter nevű fiatal tolvajsuhanokat a csendőrség elfogta, átadta a rendőrségnek, a többi bűnös fiu után pedig szigorúan nyomoz. Valószínű, hogy valamennyien hamarosan kézrekerülnek.

A világítási vállalat költségvetése.

Az igazgató programja.

Az olcsó gázvilágítás.

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésének legérdekesebb pontja a világítási vállalat költségvetésének tárgyalása volt. A vállalat 498 000 korona bevételt és 399 000 korona kiadást irányzott elő. Lemegy 17 800 korona a villamos műveknél előirányzott kiadásokra s így a tiszta nyereség e kitűnően vezetett vállalatnál kevesebb számban 80 000 korona.

A költségvetés előterjesztése után Márk Endre emlékébe idézte a bizottságnak, hogy a múlt esztendőben propositiót tett a gázvilágítás árának leszállítására. E vállalatnak nem feladata a tőkegyűjtés, hanem, hogy minél szebb, jobb és olcsóbb világítást nyújtson egyeseknek és ipari vállalatoknak. A múlt évben azt válaszolta az igazgató, hogy várjunk még egy évet. Kérdi most, hogy megbírja-e a vállalat azt, hogy 4, vagy legalább két fillérrel leszállítsák a gáz árát.

Debreczeni Jéző gázipar-igazgató: Arra számított a múlt évben, hogy a villamos telep 1908. február 15-én megkezdte működését és így a költségvetés összeállításának idejére a villamos telep egy évi működésének eredménye szemök előtt lesz. De nem így történt és most újra azt kell mondania, hogy egy évig várni kell a gázárak leszállításával. Legjobban 6 fog örülni annak, ha a gázt minél olcsóbban adhatják. De a mai árak mellett is óriási a kereslet, amit az bizonyít, hogy a gyár 800 ezer köbméter gáz termelésére van berendezve és a tényleges termelés két millió köbméter. Örvendetesen növekedik a villamos áram fogyasztóinak száma is, de a gázfogyasztás is állandóan nő, úgy hogy alig képesek mindenkit kiszolgálni. Eppen ezen okból most tervezik az üzemi képességet növelni, ami kevés költséggel szépen fog sikerülni.

A bizottság tudomásul vette az igazgató választát és elfogadta a világítási vállalat költségvetését.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Pentek okt. 23. Tündérszerelme, regényes dalj. B.

Szombat okt. 24. Mi történt az éjjel, énekes bohózat C.

Vasárnap d. u. okt. 25. Tatárjárás, operette. Este Koldus gróf operette.

Csókpirulák. Ma este volt az első piroszínű előadás a debreczeni színházban. A „Csókpirulák” című pikáns francia bohózat került színre. Az előadásról csak részben mondhatunk jót, így a közönség élvezete sem volt zavartalan. **Hahnel** Aranka mai szerepében is művésze a legjavát nyújtotta. **Pompás** alakítást produkált **Huzella** Irén, kit egyre jobban kedvel a publikum. Nemkülönböztetve kedves volt kis szerepében **Gyöngyi** Jolán. **Békés** kitűnő szerepét pompás humorral játszotta meg, ugyszintén **Ternyei**. Mindkettőjüknek nagy sikere volt. **Kemény** Lajos ma a keptelen szereposztásnak esett áldozatul. **Zilahy** Gyula, aki nem tudta a szerepét élvezhetetlen játékaival lerontotta a többi szereplők jó játékát. Emiatt mi nagy dilemmában vagyunk. Az előadásért ugyanis **Békés** Gyula volt felelős. Bizonyos, hogy **Zilahy** ezért a szerepnemtudásért be kell praeskolni. De ki hivatott erre a műtetre? Az előadásért **Zilahy** Békést tette felelőssé, tehát Békésnek kellene praeskolni. Amde Békés csak pótigazgató, míg **Zilahy** főigazgató, így a színházi törvénnyel jönne összeütközésbe Békés, ha praeskolná. Így került eszébe, három heti élet után az előadásért felelős nevű intézmény, ha csak a praeskolás bonyodalmát ki nem bogyozza **Fereny**, aki az intézményt világra szülte.

A színházi iroda jelentése. Holnap, pénteken megy hatodszor C. bérletben a **Huszka** Martos-féle regényes daljáték: **Tündérszerelme**. — Vasárnap délután a **Tatárjárás** kerül színre új kiosztásban. **Mogyorói** szerepét **Zsigmond** Anna, **Riza** bárónét **Radó** Anna, a tábornokot **Gyöngyi** Izsó és **Wallersteint** a tartalékos hadnagyot **Nádor** Zsiga játsza. Vasárnap este **Koldusgróf** nagy operettet adják. Ez előadásban az egész operetta személyzet van foglalkoztatva. A főbb szerepeket játsszák: **Gerő** Ida, **Radó** Anna,

Gyöngyi Jolán, **Rózsa** Lili, **Kemény**, **Gyöngyi** Izsó, **Győrie**, **Torma**, **Ligeti**, **Talján**. A kis Bogumilt **Kemény** Olga játsza. Ez estén lépnek fel először a **Perce** rővérek, kik a II. felvonás estélyi jelenetében táncolnak. — Az igazgatóság legközelebb feleleveníti **Zicher**: **Svihákok** és **Eysler** Vándorlegény operettjeit.

ÚJDONSÁGOK.

Unnepségek a német császár családjában. Berlinből táviratozzák, hogy a német császár családjában ma nagy ünnepek folynak. Ma lett ötven éves **Augusta** császárné és ma van a lakodalma a császári pár negyedik fiának, a 21 éves **Agost** Vilmos hercegnek, **Alexandra** Viktória schlesvig-holsteini hercegnővel.

A debreczeni adókiivetés. A város területére alakított egvesadókivető bizottság ma, esütőrökön folytatta ülését. Megállapította a kivetési lajstrom 996 tételétől az 1048. tételig foglalt fénvképez, festőművész, fürdőkezelő, fürdőtulajdonos, meszelő, seprőnyélkészítő, sodronygyáros, szalag, ecet, tézla, cserép, kocsi, halkonzerv, kafa, szappan-gyárosok, kosztadó, élelmező, imakönyvirók adótételei. A kivető bizottság holnap, pénteken folytatja ülését s megállapítás alá kerülnek a kivetési lajstrom 1049. tételétől az 1073. tételig továbbá az 1125. tételétől 1157. tételig foglalt közjegyző, kéjhőlovtartó, optikus, látzerész, gőzmalomtulajdonos, magánmérnök, oronakészítő, postaszállító, főpincér, zongora, zene, nyelv, cimbalom, magán-tanár és tanárnő, katonai tanfolyam előkészítő, finiskola-tulajdonos, tánc tanítók kereseti adótételei.

Segély a polgári iskolának. A debreczeni kereskedő társulat kérvényt intézett a városhoz, hogy a város rendkívüli segélyt 1500 korról 3500 koronára emelje fel. A főszámvéző a segélytöbbletet megadni javasolja. Ma tárgyalta az ügyet a jogügyi bizottság, mely úgy határozott, hogy a két 3500 kor. rendkívüli segélyt megadja.

Latkóczy Imre panamáje Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy **Latkóczy** Imre állítólag **Wekerle** Sándor miniszterelnök közbenjárására, lemondott valóságos belső titkos tanácsosi címéről is. Hír szerint kiderült, hogy a hirhedt kegyelmes ur egy **Pohl** Gyula nevű gyógyszerésznek is szerzett patikajogot Nagyváradra.

A színház a költségvetésben. A színházi tüzevizsgáló bizottság a jogügyi bizottság mai ülése elé azzal a javaslattal járult, hogy a színház hátsó részében egy diszletraktárt építsenek s az építésre szükséges költségeket vegyék fel a költségvetésbe. A diszletraktár azért volna szükséges, hogy a színpadot tehermentesítsék a diszletraktárról. A jogügyi bizottság azonban elutasította a javaslatot. Ellenben a színház ablakainak, ajtóinak és egyéb részeinek reparálási költségeire 11 ezer koronát vett fel a költségvetésbe.

A Gönci-egylet közgyűlése. Hajduböszörményben ma tartotta a Gönci tanító-egylet **Csurka** István debreczeni tanító elnöklése alatt 16 ik rendes közgyűlést. A napirend letárgyalása után a tanítók a **Boeskey**-szobor talapzatára koszorút helyeztek. Délben a nagyvendéglőben banket volt.

A népkönyha megnyitása. A városi tanács mai ülésén **Oláh** Károly tanácsnok jelentette, hogy a debreczeni jótékony nőegylet által fenntartott népkönyha az idén is megnyílik. A tanács, mint minden évben, úgy az idén is 1000 koronát utal ki a népkönyha céljaira, egyben megbizta **Oláh** Károly tanácsnokot, hogy a megnyitó napon képviselje a tanácsot.

Hatvanezer korona a Zenedének. A zenede 60 ezer koronás építkezést akar eszközölni. Kéri ezért a várost, hogy a 60 ezer korona segélyt adja meg az építkezés céljaira. A főszámvéző a kérelem teljesítése mellett foglalt állást, még pedig úgy, hogy 10 éven át hat ezer koronát vegyenek fel a költségvetésbe. A jogügyi bizottság mai ülésén a kérelem teljesítése mellett foglalt egyhangulag állást.

Husz Abrahám bírása meghalt. **Máramarosszigetről** táviratozzák, hogy ma temették el ott **Várad** Gábor törvényszéki bírót, akinek a petrovi bűnpörben olyan nagy szerep jutott. **Várad** a múlt héten gyomorhaja miatt felszállították a budapesti **Hercel**-féle szanatóriumba, de anyira gyenge volt, hogy nem lehetett megoperálni, a bíró a szanatóriumban meghalt. Holttestét haza vitték **Máramarosszigetre**, ahol ma nagy részvét mellett ment végbe a temetése.

Debreczenbe szökött rab. **Szentes** város rendőrsége ma táviratilag megkereste a debreczeni rendőrséget hogy egy **Sáfrány** Lajos nevű zsebmetsőt tartóztasson le. **Sáfrány** Lajos tegnap éjjel szökött meg **Szentes** város közigazgatási fogházából. A debreczeni rendőrség a távirati megkeresés folytán nyomozott a szökött rab után, de a nyomozás nem vezetett eredményre. Több gyanús egyént letartóztattak ugyan a város területén, de ezek közül egy sem volt a keresett szökevény. Valószínű, hogy **Sáfrány** Lajos már odébb állt Debreczenből.

Interpelláció a „Debreczen” miatt. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta a városi könyvnyomda vállalat költségvetését, amelyet egyhangulag elfogadott. A tárgyalás során érdekes interpelláció hangzott el. **Márk** Endre interpellált, aki afelől tudakozódott, hogy mi van a könyvnyomda hátrálékaival. Tudomása szerint különösen a „**Debreczen**” című lap nyomásánál van nagy hátrálék. Kérde, való-e ez és ha igen, milyen intézkedéseket tesz a nyomdafelügyelő bizottság. Az interpellációra ifj. **Schvartz** Vilmos válaszolt, mint a nyomdafelügyelő bizottság tagja. Kijelentette, hogy a Debreczen hírlapkiadó

Gavallér órák és Lánczok a legújabb kivitelben és legolcsóbban Rose Dezső
előnyösen elismert ékszer és óra raktárában kaphatók. Debreczen, Piacz-utca 55. szám alatt, Hungária mellett

részvénytársaságnak 5300 korona tartozása áll fent, amiért a nyomda beporította a részvénytársaságot. Márk Fndre a választ egyelőre tudomásul vette. Érdekes, hogy ugyancsak ma Márton Imre kérelmet intézett a tanácshoz, hogy lapját, a „Debreczen”-t október hó 31-ig továbbra is a városi nyomdában nyomják az ő felelősségére. A tanács a kérelmet teljesítette.

— **Uj palota Debreczenben.** A Piac-utcai papi-lak és a Dréher sör-sarnok épülete között levő rozoga épület nem sokáig fogja ékteleníteni a Piac-utca képét. Lusz'ig Károly fűszerkereskedő ugyanis megvette a házat és a rozoga épület helyett hatalmas új palotát építet és ide fogja helyezni el kereskedését is.

— **Segély egy ifjúsági lapnak.** A kollégiumi Főiskolai Lapok 400 korona segélyt kért a várostól. A tanács a segélyt megadta olyformán, hogy a lapot a városi nyomda 400 korona erejéig ingyen nyomtatja.

— **Nincs víz az ohati állomáson.** Az chati vasuti állomáson nincsen jóvizű kut s így az ott megforduló közönség hiányt szenved jóvizben. A városi tanács ezért mai ülésén úgy határozott, hogy megkeresést intéz az üzletvezetőséghez s a Debreczen—füzesabonyi h. é. vasut igazgatóságához egy használható kut furatása iránt.

— **Meghaltak.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették Bagdi Lajos ref. 5 hónapos, Csire Imréné ref. 61 éves, Adler József izr. 61 éves.

— **Osztálysorsjáték.** Budapest-tudósítónk sürgönyt: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
602000 koronát nyert: 31194
90.000 koronát nyert: 31194.
2000 koronát nyertek: 34327 45116
és 600.000 47643 65460 94889 110252.
1000 koronát nyertek: 42854 54011
60478 78840 84956 106719 116537 122914.
500 koronát nyertek: 24336 27701
27553 27890 31371 33747 33874 40035
43889 57565 66430 69602 79082 82166
83078 89479 94160 97743 98211 104443
116038 116102 120303.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyernek.

— **Hármas ikrek.** Hajduhadháziról jelenti tudósítónk, hogy ott ma Kálmán Gergely földbirtokos felesége három gyermeknek adott életet. A három ikerleányka egészséges, életképes és anyjuk is jól érzi magát.

— **Hová menjünk színház után?** Csakis a Márkus Dréher ét-termébe. Színházi előadások után friss vacsora, sok különlegesség. Halak, vadak. Frissen csapolt Korona á la Pilseni sör, kitűnő fajborok. Társaságok részére szeparék, nagyobb társaságoknak a virág-étterem. Naponta nagy zene-hangversenyek.

— **Percol Carola** tánciskolájában abeirakozások megkezdődtek. Szent Anna-utca 22. szám.

— **Üzlet áthelyezés.** Telegdi K. Lajos utóda Eperjesy István a városháza épületében 68 év óta fenn álló könyv, papír és zenemű kereskedését Kossuth-u. 11. szám alá helyezte át.

— **Igen sok betegségnek a lég-huzam kihűlés a fő okozója; ez ellen hatásosan védekezhetünk; hogy ha az ajtókat és ablakokat lég-huzam**

elzáró vattával látjuk el, mely esetben a tüvelő anyagban is igen sokat megtakarítunk; kapható Mentze Henrik újdonságok áruházában Kossuth utca 4. szám.

— **Divatós őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model ká-lapokat** csak a Hajdumegye legnagyobb Róza-féle árúházban Kistemplombazár lehet már mártól kezdve olcsón vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár

REGÉNY-OSARNOK.

Az alpesi Vampyr.

Regény.

112.

— Sőt ellenkezőleg... igen jó nyom járunk, ezt biztatók csak én réám, viszonzá Don Amadeo elkomoruló tekintettel... mert egyáltalán nem bírt elvivelni legcsekélyebb ellenmondást is — dühe azonnal feltámadt s bár most a legszelidebb érzelmei uralták kedélyét, mégis azonnal kiesett türelme keretéből, szeméi villogni kezdtek s homlokát bosszusan ráncszolta.

— Ostoba fickó! szóitait meg rövid hallgatás után irónikus és epés hangleg téssel, mit érthetsz te az ilyen nemes vad kereséséhez, te buta kuvasz, ki nem vagy másra képes, mint polentával egyöntö-mött bendődön heverni egész hosszú napokon át.

— Szentelen vagy és buta... szólt fellálva, nyergében s arca lángolt mint a vízből felbukkanó kacsagunár feje.

A kis csapat megállt, hogy végig hallgassa a pillanatonként jobban elmérgesedő szidalmakat, szemrehányó pillantásokat vetettek Mihaellóra, ki oktalan közbeszólásával úgy megrontotta a nemes Don jó kedvét.

— Haszontalan nyomorú buta parasztok, ordítá szinte őrjöngve a dühtől... nem akarlak látni... takarodjatok valamennyien szemem elől. Pusztuljatok azonnal, s azt mondom, se jobbra, ne nézzetek, hanem rohanjatok eszeveszetten haza, mert ha előbb találjátok hazaérkezni mint, ti — — jaj lesz a ti keserves börtököknek.

Szám szerint tizen voltak a legények, ugyanannyi jó vérű ló hátán. Mind derék, becsületes, bátor parasztfiú. Mégis, a Don dühének láttára úgy megijedtek, majd a föld alá bujtak rémületükben. A mint ki lett adva a parancs, megfordították lovaikat s egyenlőn a széllal vágattak el.

Don Amadeo valóban igen fel volt böszülve, maga sem tudta, tulajdonképpen miért is jött ki ennyire türelméből... azonban csakhamar rájött hirtelen haragja okára.

(Folyt. köv.)

Közegettség.

Terményfőzede.

Schwarz K. debreczeni bizományos távirati irodája
Budapest, 1908. október 22

Készaru 5 drágább, határidők szilárdak.

1908. októberi buza	12.14	15
1908. májusi buza		
1909. áprilisi buza	12.19	20
májusi rozs		
1908. októberi rozs	9.97	98
1909. áprilisi rozs	10.23	24
októberi zab	8.23	24
1908. májusi zab		
1909. áprilisi zab	8.56	57
1909. májusi tengeri	7.58	59
1908. júliusi		
1908. szeptemberi tengeri		
1908. augusztusi tengeri		

**Ekszert, zsebórát
bizalommal
jótállás mellett.**

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni.
Debreczen, Piac-utca 24. sz.
Fehérlő-szálloda épület.

Kardos László

Kossuth-utcai üzletének kirakatai naponta érdekes hasznos és szép

téli újdonságokat

mutatnak be.

Érdemes a megtekintésre.
Debreczen, Kossuth-utca 9.
Telefon sz. 113.

Vaskályhák

köszénfűtésre és fafűtésre.

Takarék-tűzhelyek.

Francia konyhák

nagy raktára

Sesztina Lajos

vaskereskedésében, Piac-u. 23.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
állatorvosi-rendelő

Irodája

nagy és kis állatok részére
Csapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

Kontsek Géza

Nizzai virág csarnoka.

Készíti a legremekbű élővirág és művirág sarkoszorukat, — nemcsak a legelőkelőbb izlésben, hanem a legolcsóbban is.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kerekedésében

Kohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz.

Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdéi megbízásokat.

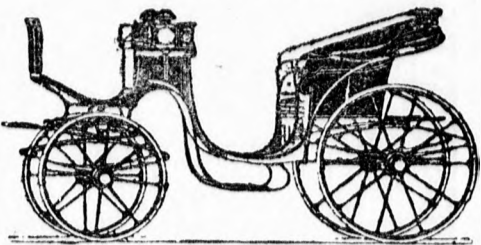
Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére is.

Az igazgatóság.

Fábián László

kocsigyára
DEBRECZEN, Hatvan-utca 61. szám.
Alapított 1901-ben.

Raktáron tart mindennemű nintót és hajtókoscsit. Régi kocsikat ujakra becsérel. Jó karban levő javított kocsik mindig raktáron vannak. Javításokat olcsón és pontosan eszközöl. — Köpes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Szőnyegek, Fügönyök,
Ágy- és Asztalterítők, Flanelltakarók.

Linoleum.

Valódi persa szőnyegek
nagy raktára.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudni, hogy az eddig Vanger Sándor és társa cég alatt fenálló női divat salont az ifj. Szele Lajos urnak cégünkbeől történt kilépése folytán a mai naptól

Vanger Sándor

néven fogom vezetni. Amidőn ezt szives tudomására hozom egyben kérem továbbra is nagybecsű szives pártfogását.

Teljes tisztelettel

Vanger Sándor

Bathyányi utca 1.

MERKLER SOMA

nap és esőernyő gyártó

Temesvár — Debreczen.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

férfi- és női esernyőkben

2 koronától a legfinomabb kivitelig.

Iskolai gyermek esernyőket

1 korona 60 fillértől.

Rizárdólag francia mellfűzőkben

nagy választék 3 koronától feljebb.

Csinos glace,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr

keztyük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sandor

Keztyű, kötszer, és orvosi műszertárban

Debreczen, Piacz-u. 12. sz. (Stencinger ház.)

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselete.

Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.

A modern electrotechnika minden szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

A Harmat Crème

arcaszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mittesen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zairos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacz 31, a városházzal szemben.

Eladók

pontos szállításra legolcsóbb angro árban:

I. r. 3 éves vágás cser hasáb	165 K
I. " 1 " " " " " "	156 "
I. " 3 " " " " gömböly	152 "
I. " 2 " " " " " " " " " " "	170 "
II. " 2 " " " " " " " " " " "	136 "
I. " prima száraz vargafa	185 "

franco állomás Debreczen kövezet vámmal Szoboszló—Kaba 5 K olcsóbb, Bősör-mény—Dorog 5 K drágább, Nánás—Ujváros—Nádudvar 7 K drágább kocsinként

Tisztelettel

Rézműves Salamon

fakereskező, Margitán.

Férfi és fiu Box czipők legolcsóbban

a Központi czipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből uzedett minden szög 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék válasz-bélyeget csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

25 ezer koronát jövedelmező fűszer üzlettel bíró sarok ház több rendbeli lakásokka nagy udvarral 20 ezer koronáért eladó. Értkezhetni Kossuth-u. 15. sz. alatt, 4. sz. lakás az udvarban.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Csizmadia-tanoncokat napi-bér mellett szegődtetünk. Napi bér az első 1 1/2 esztendőben 80 fillér, a következő évben 1 korona, a továbbiban 1 kor. 20 fillér, az utolsó fél esztendőben 1 kor. 50 fillér. Csizmadiaák termelő és árucarnoka Debreczenben, Margit fürdő telep.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth u. 1.

Vilamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamoseszközök berendezését, javítását, évi jókarban tartását egy helyben, mint vidéken legjutányosabban eszközöl.

Liszt stélázi és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklósu-utca 22.

Fagyapott szőlő és gyümölcs csomagoláshoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézárnál.

Igen elegánsan berendezett két utcai szoba garzon lakásnak kiadó Egyháztér 13.

Bocskay kerti szőlő, 800 négyszögöl területű, kétféle fajszőlővel és finom fajú gyümölcsfákkal beültetve, eladó. Az országúthoz és vasuti állomáshoz, valamint a ligethez közel, a legelőkelőbb helyen, nyaralóépítésre kiválóan alkalmas. Kötűnő alkalmi vétel. Értekezni lehet a tulajdonosnál Bethlen u. 67. sz. alatt.

Ezüst női óra elveszett Csütörtökön délután. Az óra állott, egy mutatója van, a belső lemezen késsel D. L. betű volt bevésve, bronzsúly mellynek végén kengyel volt. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül a kiadóban.

Felső kereskedelmi iskolai felső oszt. tanuló elvállal alsóbb osztályu tanulók oktatását.

Kopirprés jókarban levő megvételre keresztek. Czim a kiadóhivatalban.

CZIGARETTAZÓK!

100 db. hüvely nikotín mentes!

Kip. Kop.	08	Riz.	14
Tiszti.	10	Parafés.	14
Déli b. b.	12	Arany.	20

Kalibri, különlegesség 16 k.

Kapható: **HARMATHS** szivarkahüvely különlegességek főraktárában Debreczen füvészkert u. 14.

Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet keres ma joggal és dohány engedélylyel, kényelmes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

Ugyes varróleány felvétetik Sziv utca 4. szám alatt.

Keresztény uri háznál burorozott szoba kiadó két theologus részére. Darabos-utca 56.

Kötűnőn képesített, kitűnő gyakorlatu tanító nő megánórákat ad, vizsgákra kitűnőn előkészít felelősség mellett Czim a kiadóhivatalban.

Jó házból való fiu üveges tanulónak felvétetik Blattner József Csapó-u. 1.

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz utca 42.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer széplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálaltanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvege

Ugyancsak legnagyobb rektára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerü gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru” gyógyszeriar.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a **kék csillag**-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árukban u. m. Blazokban, aljakban gyermekruhákban. — Mérték szerinti elvállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árak mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidárukban nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

Ferençy József.

Kerékpár, varrógép, gramofon

villamossági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelozást és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

KIVONAT.

1 klg. Családi vegyes kávé . . .	2 kor.
1 „ Törmelék csokoládé . . .	1.80 f.
1 „ Orosz tea, finom . . .	6 kor.
5 „ Finom csemege szőlő . . .	1.40 f.

Friss Szardínia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és cukorka kereskedésében, Hatvan utca 5. — Telefon 388.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények dús választéka. Telefon 568 sz. Telefon sz. 568

Az építető és építő közönség figyelmébe.

A karczagi vasuti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karczagi legtisztább agyagból gyártott kitűnő minőségű cserepei: az összes debreczeni fakereskedésekben kaphatók, hol immendor 36 koronáért ezrenként, bármilyen mennyiségbe is beszerezhetők.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.